

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 17 października 1995 r.

w sprawie sposobu wyliczenia i wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla każdego rodzaju ubezpieczeń oraz dla działalności reasekuracyjnej.

Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 59, poz. 344, z 1993 r. Nr 5, poz. 21 i Nr 44, poz. 201, z 1994 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 121, poz. 591 oraz z 1995 r. Nr 96, poz. 478) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Sposób wyliczenia i wysokość marginesu wypłacalności

§ 1. Margines wypłacalności zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w grupach 1, 2 i 4 działu I,

wymienionych w załączniku do ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 59, poz. 344, z 1993 r. Nr 5, poz. 21 i Nr 44, poz. 201, z 1994 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 121, poz. 591 oraz z 1995 r. Nr 96, poz. 478), zwanej dalej ustawą, wylicza się w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. Margines wypłacalności zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w grupie 3 działu I, wymienionej w załączniku do ustawy, wylicza się w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Margines wypłacalności zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w grupie 5 działu I, wymienionej w załączniku do ustawy, wylicza się w sposób określony w ust. 2, przy uwzględnieniu określenia zawartego w ust. 5 załącznika nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. Jeżeli zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w kilku grupach działu I załącznika do ustawy, wymagających obliczenia marginesu wypłacalności według różnych metod, margines wypłacalności zakładu ubezpieczeń odpowiada wówczas sumie kwot określających wyliczone zgodnie z załącznikami, o których mowa w § 1, 2 i 3, marginesy wypłacalności dla poszczególnych rodzajów ubezpieczeń.

§ 5. Margines wypłacalności zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w dziale II załącznika do ustawy wylicza się w sposób określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

Rozdział 2

Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego

§ 6. 1. Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego dla zakładu ubezpieczeń, który prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, wynosi:

- 1) dla działu I załącznika do ustawy: równowartość w złotych 800 000 ECU,
- 2) dla działu II załącznika do ustawy:
 - a) równowartość w złotych 300 000 ECU dla każdej z grup: 1—8, 16 i 18 wymienionych w załączniku do ustawy,
 - b) równowartość w złotych 200 000 ECU dla każdej z grup: 9 i 17 wymienionych w załączniku do ustawy,
 - c) równowartość w złotych 400 000 ECU dla każdej z grup: 10—13 i 15 wymienionych w załączniku do ustawy,
 - d) równowartość w złotych 400 000 ECU dla grupy 14 wymienionej w załączniku do ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli udział zbioru składki przypisanej z tytułu ubezpieczeń ryzyk grupy 14 działu II, wymienionej w załączniku do ustawy, przekroczy 4% zbioru składki przypisanej z tytułu ubezpieczeń ryzyk pozostałych grup tego działu lub zbiór składki przypisanej z tytułu

ubezpieczeń ryzyk grupy 14 działu II, wymienionej w załączniku do ustawy, w każdym z trzech ostatnich lat obrotowych przekroczy równowartość w złotych 2 500 000 ECU, minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego powinna wówczas wynosić równowartość w złotych 1 400 000 ECU.

§ 7. 1. Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego dla zakładu ubezpieczeń, który prowadzi działalność w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, wynosi:

- 1) dla działu I załącznika do ustawy: równowartość w złotych 600 000 ECU,
- 2) dla działu II załącznika do ustawy:
 - a) równowartość w złotych 225 000 ECU dla każdej z grup: 1—8, 16 i 18 wymienionych w załączniku do ustawy,
 - b) równowartość w złotych 150 000 ECU dla każdej z grup: 9 i 17 wymienionych w załączniku do ustawy,
 - c) równowartość w złotych 300 000 ECU dla każdej z grup: 10—13 i 15 wymienionych w załączniku do ustawy,
 - d) równowartość w złotych 300 000 ECU dla grupy 14 wymienionej w załączniku do ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli udział zbioru składki przypisanej z tytułu ubezpieczeń ryzyk grupy 14 działu II, wymienionej w załączniku do ustawy, przekroczy 4% zbioru składki przypisanej z tytułu ubezpieczeń ryzyk pozostałych grup tego działu lub zbiór składki przypisanej z tytułu ubezpieczeń ryzyk grupy 14 działu II, wymienionej w załączniku do ustawy, w każdym z trzech ostatnich lat obrotowych przekroczy równowartość w złotych 2 500 000 ECU, minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego powinna wówczas wynosić równowartość w złotych 1 050 000 ECU.

§ 8. 1. Przepisów § 7 nie stosuje się do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, uznanych za małe na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy, prowadzących działalność w dziale I załącznika do ustawy, jeżeli:

- 1) statut towarzystwa przewiduje możliwość pobrania dodatkowych składek lub redukcję świadczeń,
- 2) zbiór składki przypisanej przynajmniej w jednym roku obrotowym w ciągu trzech ostatnich lat obrotowych nie przekroczy równowartości w złotych 500 000 ECU.

2. Jeżeli w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, o których mowa w ust. 1, zbiór składki przypisanej w każdym z ostatnich trzech lat obrotowych przekroczy równowartość w złotych 500 000 ECU, towarzystwa te są zobowiązane zgromadzić na koniec kolejnego czwartego roku obrotowego środki własne przewyższające minimalny kapitał gwarancyjny według następujących zasad:

Zbiór składki przypisanej w ostatnim roku obrotowym stanowiący równowartość w złotych kwoty wyrażonej w ECU	Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego stanowiąca równowartość w złotych kwoty wyrażonej w ECU
większy niż 500 000	100 000
większy niż 1 000 000	200 000
większy niż 1 500 000	300 000
większy niż 2 000 000	400 000
większy niż 2 500 000	500 000
większy niż 3 000 000	600 000

3. Przepisów § 7 nie stosuje się do małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, prowadzących działalność w dziale II załącznika do ustawy, jeżeli spełniają następujące warunki:

- 1) statut towarzystwa przewiduje możliwość pobrania dodatkowych składek lub redukcję świadczeń,
- 2) towarzystwo nie prowadzi ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej — poza przypadkiem, gdy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej jest związane z głównym ryzykiem i jest objęte tą samą umową ubezpieczenia,
- 3) towarzystwo nie prowadzi ubezpieczeń w grupach 14—16 działu II, wymienionych w załączniku do ustawy,
- 4) zbiór składki przypisanej w ostatnim roku obrotowym nie przekracza równowartości w złotych 1 000 000 ECU,
- 5) przynajmniej 75% zbioru składki przypisanej w ostatnim roku obrotowym pochodzi od członków uprawnionych do głosowania na walnym zgromadzeniu.

§ 9. Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego zakładu ubezpieczeń, który ma zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie kilku grup ubezpieczeń, jest równa najwyższemu z minimalnych kapitałów gwarancyjnych określonych dla tych grup.

§ 10. Przez określenie „zbiór składki przypisanej” rozumie się łączną sumę przypisanych w ciągu ostat-

nich dwunastu miesięcy składek z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej po uwzględnieniu wszelkich dodatków i uzupełnień i po skorygowaniu o wszelkie storna, rabaty, upusty i bonifikaty. Jeżeli zakład ubezpieczeń działa krócej niż rok, wysokość zbioru składki przypisanej oblicza się korygując uzyskany wynik w drodze podzielenia go przez ułamek wyrażający stosunek liczby miesięcy prowadzenia przez zakład ubezpieczeń działalności do liczby miesięcy w roku.

§ 11. Do zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność reasekuracyjną § 6—10 stosuje się odpowiednio.

§ 12. Do wyliczania równowartości w złotych kwoty wyrażonej w ECU przyjmuje się kurs średni walut obcych Narodowego Banku Polskiego według tabeli kursów nr 1 każdego roku.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 grudnia 1990 r. w sprawie określenia środków zaliczanych do środków własnych, sposobu wyliczenia i wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla każdego rodzaju ubezpieczeń oraz dla działalności reasekuracyjnej (Dz. U. Nr 89, poz. 525, z 1993 r. Nr 1, poz. 4 i z 1994 r. Nr 115, poz. 553).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.

Minister Finansów: w z. *K. Kalicki*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 października 1995 r. (poz. 606)

Załącznik nr 1

SPOSÓB WYLICZENIA MARGINESU WYPŁACALNOŚCI ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ PROWADZĄCEGO DZIAŁALNOŚĆ W GRUPACH 1, 2 I 4 DZIAŁU I, WYMIENIONYCH W ZAŁĄCZNIKU DO USTAWY

1. W grupach 1, 2 i 4 działu I, wymienionych w załączniku do ustawy, margines wypłacalności (MW) równa się sumie dwóch składników S1 i S2:

1) składnik S1 oblicza się w sposób następujący:

a) jeśli $B < 85\%$, to $S1 = 4\% \times A \times 85\%$,

b) jeśli $B \geq 85\%$, to $S1 = 4\% \times A \times B$,

gdzie:

B — współczynnik oznaczający stosunek procentowy sumy: rezerwy składki na udziale własnym i rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego na udziale własnym oraz rezerwy ubezpieczeń na życie z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej na udziale własnym zakładu ubezpieczeń do sumy: rezerwy składki brutto i rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego brutto oraz rezerwy ubezpieczeń na życie z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej brutto, według stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego,

A — współczynnik oznaczający sumę rezerwy składki brutto i rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego brutto oraz rezerwy ubezpieczeń na życie z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej brutto,

2) składnik $S2$ oblicza się wyłącznie w przypadku umów ubezpieczenia, dla których wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń jest nieujemna, w sposób następujący:

a) jeśli $D < 50\%$, to $S2 = W \times C \times 50\%$,

b) jeśli $D \geq 50\%$, to $S2 = W \times C \times D$,

gdzie:

D — współczynnik oznaczający stosunek procentowy wielkości ryzyka na udziale własnym zakładu ubezpieczeń do wielkości ryzyka brutto za-

kładu ubezpieczeń, według stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego,

W — współczynnik wynoszący:

— 0,1% w ubezpieczeniach na wypadek śmierci, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres nie przekraczający 3 lat,

— 0,15% w ubezpieczeniach na wypadek śmierci, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres przekraczający 3 lata, ale nie przekraczający 5 lat,

— 0,3% w pozostałych ubezpieczeniach na życie,

C — współczynnik oznaczający wielkość ryzyka zakładu ubezpieczeń brutto.

2. Przez określenie „wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń” rozumie się różnicę pomiędzy określoną w umowie ubezpieczenia sumą ubezpieczenia na wypadek śmierci ubezpieczonego lub dożycia przez niego określonego wieku a sumą rezerwy ubezpieczeń na życie brutto, rezerwy składki brutto i rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego brutto, przy czym rezerwy te dotyczą ryzyka śmierci ubezpieczonego lub dożycia przez niego określonego wieku.

3. Przez określenie „wielkość ryzyka na udziale własnym zakładu ubezpieczeń” rozumie się wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń, pomniejszoną o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy.

Załącznik nr 2

SPOSÓB WYLICZENIA MARGINESU WYPŁACALNOŚCI ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ PROWADZĄCEGO DZIAŁALNOŚĆ W GRUPIE 3 DZIAŁU I, WYMIENIONEJ W ZAŁĄCZNIKU DO USTAWY

1. W grupie 3 działu I, wymienionej w załączniku do ustawy, margines wypłacalności (MW) oblicza się w sposób następujący:

a) jeśli $F < 85\%$, to $MW = (4\% \times E1 + 1\% \times E2) \times 85\%$,

b) jeśli $F \geq 85\%$, to $MW = (4\% \times E1 + 1\% \times E2) \times F$,

gdzie:

F — współczynnik oznaczający stosunek procentowy rezerwy ubezpieczeń na życie na udziale własnym zakładu ubezpieczeń do rezerwy ubezpieczeń na życie brutto, według stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego,

E1 — współczynnik oznaczający rezerwę ubezpieczeń na życie brutto, w przypadku gdy zakład ubezpieczeń ponosi ryzyko inwestycyjne, przez co rozumie się, że wynik funduszu ubezpieczeniowego obciąża zakład ubezpieczeń,

E2 — współczynnik oznaczający rezerwę ubezpieczeń na życie brutto, w przypadku gdy zakład ubez-

pieczeń nie ponosi ryzyka inwestycyjnego, a umowa ubezpieczenia została zawarta na okres przekraczający 5 lat i koszty administracyjne przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z zarządzaniem, wyszczególnione w umowie ubezpieczenia, rozłożone są na okres przekraczający 5 lat.

2. Jeżeli umowa ubezpieczenia obejmuje ryzyko śmierci, to w przypadku umów ubezpieczenia, dla których wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń jest nieujemna, do wyniku otrzymanego zgodnie z ust. 1 dodaje się składnik $S1$, który oblicza się w sposób następujący:

a) jeśli $D < 50\%$, to $S1 = 0,3\% \times C \times 50\%$,

b) jeśli $D \geq 50\%$, to $S1 = 0,3\% \times C \times D$,

gdzie:

D — współczynnik oznaczający stosunek procentowy wielkości ryzyka zakładu ubezpieczeń na udziale własnym do wielkości ryzyka zakładu ubezpie-

czeń brutto, według stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego,

C — współczynnik oznaczający wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń.

3. Przez określenie „wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń” rozumie się różnicę pomiędzy określoną w umowie ubezpieczenia sumą ubezpieczenia na wypadek śmierci ubezpieczonego lub dożycia przez niego

określonego wieku a sumą rezerwy ubezpieczeń na życie brutto, rezerwy składki brutto i rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego brutto, przy czym rezerwy te dotyczą ryzyka śmierci ubezpieczonego lub dożycia przez niego określonego wieku.

4. Przez określenie „wielkość ryzyka na udziale własnym zakładu ubezpieczeń” rozumie się wielkość ryzyka brutto zakładu ubezpieczeń, pomniejszoną o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy.

Załącznik nr 3

SPOSÓB WYLICZENIA MARGINESU WYPŁACALNOŚCI ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ PROWADZĄCEGO DZIAŁALNOŚĆ W DZIALE II ZAŁĄCZNIKA DO USTAWY

1. W dziale II załącznika do ustawy margines wypłacalności (MW) stanowi większy z dwóch marginesów wypłacalności obliczonych na podstawie składek (MW1) bądź na podstawie przeciętnej rocznej kwoty odszkodowań (MW2) z ostatnich 36 lub 84 miesięcy albo z okresu całej działalności, gdy zakład ubezpieczeń prowadzi działalność krócej niż odpowiednio 36 lub 84 miesiące. Okres 84 miesięcy stosuje się, gdy co najmniej 50% składek w ostatnich 12 miesiącach przypada na ryzyka burzy, gradu, mrozu lub ubezpieczenie kredytu.

W przypadku gdy ustalenie wielkości rezerwy na nie wypłacone odszkodowania jest niemożliwe ze względu na tworzenie w przeszłości rezerwy na koszty, uwzględnia się przeciętną roczną kwotę odszkodowań za okres ostatnich 3 lub 7 lat obrotowych. Okres 7 lat stosuje się, gdy co najmniej 50% składek w ostatnich 12 miesiącach przypada na ryzyka burzy, gradu, mrozu lub ubezpieczenie kredytu.

$MW = MW1$, gdy $MW1 \geq MW2$,

$MW = MW2$, gdy $MW1 < MW2$,

gdzie:

MW1 — oznacza wysokość marginesu wypłacalności na podstawie składek,

MW2 — oznacza wysokość marginesu wypłacalności na podstawie przeciętnej rocznej sumy odszkodowań.

2. Wysokość marginesu wypłacalności na podstawie składek (MW1) oblicza się w sposób następujący:

a) jeśli $G \leq$ (równowartość w złotych 10 000 000 ECU), to

$MW1 = 18\% \times G \times 50\%$, gdy $H < 50\%$,

$MW1 = 18\% \times G \times H$, gdy $H \geq 50\%$,

b) jeśli $G >$ (równowartość w złotych 10 000 000 ECU), to

$MW1 = [18\% \times P1 + 16\% \times (G - P1)] \times 50\%$, gdy $H < 50\%$,

$MW1 = [18\% \times P1 + 16\% \times (G - P1)] \times H$, gdy $H \geq 50\%$,

gdzie:

P1 — oznacza równowartość w złotych 10 000 000 ECU,

G — współczynnik oznaczający zbiór składki przypisanej z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej brutto w okresie ostatnich 12 miesięcy (lub w okresie całej działalności, gdy zakład ubezpieczeń prowadzi działalność krócej niż rok),

H — oznacza współczynnik reasekuracyjny.

3. Wysokość marginesu wypłacalności na podstawie przeciętnej rocznej sumy odszkodowań (MW2) oblicza się w sposób następujący:

a) jeśli $J \leq$ (równowartość w złotych 7 000 000 ECU), to

$MW2 = 26\% \times J \times 50\%$, gdy $H < 50\%$,

$MW2 = 26\% \times J \times H$, gdy $H \geq 50\%$,

b) jeśli $J >$ (równowartość w złotych 7 000 000 ECU), to

$MW2 = [26\% \times P2 + 23\% \times (J - P2)] \times 50\%$, gdy $H < 50\%$,

$MW2 = [26\% \times P2 + 23\% \times (J - P2)] \times H$, gdy $H \geq 50\%$,

gdzie:

P2 — oznacza równowartość w złotych 7 000 000 ECU,

J — współczynnik oznaczający przeciętną sumę odszkodowań,

H — oznacza współczynnik reasekuracyjny.

4. Przez określenie „przeciętna suma odszkodowań” rozumie się łączną sumę odszkodowań brutto z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, zmniejszonych o otrzymane zwroty, regresy i odzyski, wypłaconych w całym rozpatrywanym okresie (zgodnie z ust. 1, 36 lub 84 miesiące albo okres całej działalności, gdy zakład ubezpieczeń prowadzi działalność krócej niż odpowiednio 36 lub 84 miesiące), do której dodaje się kwotę rezerwy na nie wypłacone odszkodowania brutto według stanu na koniec rozpatrywanego

okresu i odejmuje się kwotę rezerwy na nie wypłacone odszkodowania brutto, występującą na początku rozpatrywanego okresu, a następnie dzieli się przez długość rozpatrywanego okresu (liczbę miesięcy w okresie, o którym mowa w ust. 1).

5. Przez określenie „współczynnik reasekuracyjny” rozumie się stosunek procentowy łącznej sumy odszkodowań na udziale własnym (po potrąceniu udziału reasekuratorów i retrocesjonariuszy) wypłaconych w okresie ostatnich 12 miesięcy (lub w okre-

sie całej działalności, gdy zakład ubezpieczeń prowadzi działalność krócej niż rok), po potrąceniu wszelkich zwrotów, regresów i odzysków, zwiększonej o kwotę rezerwy na nie wypłacone odszkodowania na udziale własnym na koniec tego okresu i zmniejszonej o kwotę rezerwy na nie wypłacone odszkodowania na udziale własnym na początek tego okresu, do sumy odszkodowań brutto wypłaconych w tym okresie, skorygowanej o zwiększenie lub zmniejszenie rezerwy na nie wypłacone odszkodowania brutto.